

SUMARI

- 1. AUTOLIQUIDACIÓ RECTIFICATIVA. S'HA APROVAT EL SEU DESENVOLUPAMENT REGLAMENTARI EN DETERMINATS SUPÒSITS**
La presentació d'una autoliquidació rectificativa serà obligatòria per als qui vulguin rectificar, completar o modificar les autoliquidacions d'IVA, IRPF, IS, IIEE i IGFEI presentades anteriorment i s'haurà de realitzar mitjançant el model corresponent.
- 2. ELS AJUNTAMENTS NO PODEN DICTAR DILIGÈNCIES D'EMBARGAMENT DE COMPTES OBERTS EN SUCURSALS D'ENTITATS FINANCERES SITUADES FORA DEL SEU TERME MUNICIPAL**
Segons el Tribunal Suprem, l'Administració municipal no pot embargar comptes oberts en altres municipis, fins i tot quan l'embargament no requereixi dur a terme actuacions fora del territori de l'administració embargadora.
- 3. IRPF. LA NORMA TRIBUTÀRIA NO REGULA LA POSSIBILITAT DE REPERCUTIR ALS TREBALLADORS LES RETENCIONS RECLAMADES PER L'AGÈNCIA TRIBUTÀRIA**
Així ho estima la Direcció General de Tributs en Consulta V3270-23, de 19 de desembre de 2023.
- 4. EL TRIBUNAL SUPREM ESTIMA LA RESPONSABILITAT PATRIMONIAL DE L'ESTAT EN RELACIÓ AMB L'IMPOST SOBRE L'INCREMENT DE VALOR DELS TERRENYS DE NATURALESA URBANA (PLUSVÀLUA MUNICIPAL) QUAN EL CONTRIBUENT ACREDITA LA INEXISTÈNCIA D'INCREMENT DE VALOR DEL TERRENY**
El Tribunal Suprem admet que la inconstitucionalitat del sistema de determinació de la base imposable de l'impost, declarada per la Sentència del Tribunal Constitucional 182/2021, comporta la responsabilitat patrimonial de l'Estat legislador quan es va acreditar la inexistència d'increment de valor del terreny.
- 5. LES RETRIBUCIONS PERCEBUDES PELS ADMINISTRADORS D'UNA SOCIETAT, ACREDITADES I COMPTABILITZADES, ENCARA QUE NO ESTIGUIN PREVISTES EN ELS ESTATUTS DE LA SOCIETAT, NO CONSTITUEIXEN UNA LIBERALITAT NO DEDUÏBLE**
Sentència de la Sala del Contenciós del Tribunal Suprem de 13 de març de 2024.
- 6. IMPOST DE SOCIETATS. ÉS DEDUÏBLE UNA DESPESA COMPTABILITZADA EN UN EXERCICI POSTERIOR AL DE LA SEVA MERITACIÓ EN LA MESURA EN QUÈ AQUESTA IMPUTACIÓ NO COMPORTI UNA MENOR TRIBUTACIÓ, MALGRAT QUE L'EXERCICI EN EL QUAL ES VA REPORTAR LA DESPESA ES TROBI PRESCRIT**
El Tribunal Suprem considera que l'article 11.3 de la Llei de l'Impost de Societats permet la deducció d'una despesa comptabilitzada de manera incorrecta en un exercici posterior al de la seva meritació comptable si l'única raó per a sostenir que comporta una tributació inferior és el seu origen i la seva meritació en un exercici prescrit.
- 7. DECLARACIONS A INGRESSAR DEL MODEL 210, CORRESPONENTS A RENDES DERIVADES DE L'ARRENDAMENT D'IMMOBLES**

1. AUTOLIQUIDACIÓ RECTIFICATIVA. S'HA APROVAT EL SEU DESENVOLUPAMENT REGLAMENTARI EN DETERMINATS SUPÒSITS

La Llei 13/2023, de 24 de maig (BOE de 25 de maig), va introduir canvis rellevants en l'àmbit tributari, entre els quals destaca la introducció de la nova figura de l'**autoliquidació rectificativa** amb la qual es pretén reemplaçar el sistema dual d'autoliquidació

complementària i sol·licitud de rectificació previst en la Llei General Tributària (LGT) en aquells tributs en què així ho disposi la seva normativa específica i amb certes excepcions.

L'autoliquidació rectificativa es configura com **un sistema únic** per a la correcció de les dades incloses en les autoliquidacions. S'emprarà per a **rectificar, completar o modificar l'autoliquidació presentada prèviament**, amb independència del seu resultat i no requerirà esperar una resolució administrativa si bé, des de l'Agència Tributària s'apunta que en supòsits en els quals es detectin riscos més complexos, poden iniciar-se procediments de comprovació amb caràcter previ a la pràctica de la devolució.

Encara que l'entrada en vigor d'aquesta nova figura es va produir el dia 26 de maig de 2023, la seva efectivitat requeria un reconeixement i especificació en la normativa pròpia de cada tribut i en les corresponents ordres ministerials d'aprovació dels models d'autoliquidació.

En el BOE de 31 de gener de 2024 es va publicar el Reial decret 117/2024, que desenvolupa la Llei 13/2023 en aquesta matèria, modificant els reglaments de determinats impostos per a introduir en ells aquesta figura. En concret, amb el RD 117/2024 s'han vist modificats:

- **El Reglament d'IVA**, que introdueix un nou article 74 bis.
- **El Reglament d'IRPF**, que modifica la redacció de l'article 67 bis.
- **El Reglament de l'Impost de Societats**, que introdueix un nou article 59 bis.
- **El Reglament d'Impostos Especials -IIIE-**, que introdueix nous articles 44 bis, 140 bis i 147 bis.
- **El Reglament de l'Impost sobre els Gasos Fluorats d'Efecte d'Hivernacle**, que introdueix un nou article 3 bis.

No obstant l'anterior, l'entrada en vigor de l'autoliquidació rectificativa en cadascun dels tributs afectats es produirà quan ho faci l'Ordre ministerial que aprovi els corresponents models de declaració, com recull la Disposició final onzena del citat RD 117/2024, alguna cosa que encara no s'ha produït.

Es preveu que la primera autoliquidació rectificativa es realitzarà en el model 303 d'IVA per al 3r trimestre de 2024 o, si és el cas, per al mes de setembre si es presenta mensualment. Ben aviat es publicarà l'Ordre ministerial del seu desenvolupament.

Règim previ de correcció d'autoliquidacions

Amb el sistema previ a l'existència de la figura de l'autoliquidació rectificativa, la correcció d'una autoliquidació s'ha de dur a terme a través d'un dels següents lleres, depenent del resultat que produeixi la correcció:

- A través de la presentació **d'una autoliquidació complementària** (Article 122 LGT) quan la correcció impliqui un major resultat a ingressar o una menor quantitat a retornar o a compensar que l'autoliquidació inicial.

Es tracta d'un supòsit en el qual l'autoliquidació inicial perjudica l'Administració Tributària. Una vegada presentada l'autoliquidació complementària desplega efectes sense requerir cap actuació per part de l'Administració.

- A través d'un escrit **instant la rectificació de l'autoliquidació anterior** (Article 120.3 LGT) quan la correcció tingui per objecte un menor import a ingressar o una major quantitat a retornar o a compensar.

En aquest cas, després de la sol·licitud s'inicia un procediment de rectificació per part de l'Administració, que finalitzarà mitjançant una resolució en la qual s'acordi o no la rectificació sol·licitada. El Reial decret 1065/2007, pel qual s'aprova el Reglament de

gestió i inspecció, disposa en el seu article 128 que si la resolució expressa no es notifica en un termini de 6 mesos, la sol·licitud podrà entendre's desestimada.

Tributs afectats

De moment, a través del RD 117/2024, s'ha introduït la figura d'autoliquidació rectificativa en l'IVA, IRPF, Impost de Societats (IS), Impostos especials (IIEE) i Impost sobre Gasos Fluorats (IGFEIS).

Fora d'aquests impostos continua en vigor el règim tradicional de rectificació d'autoliquidació previst en l'article 120.3 LGT (i desenvolupat en el RD 1065/2007).

Característiques comunes de la regulació de l'autoliquidació rectificativa

El sistema de les autoliquidacions complementàries de l'article 122 de la LGT no s'ha modificat, sinó que conviurà amb el règim de la nova autoliquidació rectificativa, o sol·licitud de rectificació d'autoliquidació, segons el cas.

La regulació de l'autoliquidació rectificativa presenta les següents **notes comunes** en els diferents reglaments on s'ha introduït:

- La presentació d'una autoliquidació rectificativa **serà obligatòria** per als qui vulguin rectificar, completar o modificar les autoliquidacions presentades anteriorment i s'haurà de realitzar mitjançant el model corresponent.

Com a excepció a l'anterior, es preveu la possibilitat de recórrer al **procediment de rectificació d'autoliquidacions tradicional quan la rectificació es basi en la vulneració d'una norma de rang superior legal, constitucional, el Dret de la Unió Europea o un Tractat o Conveni Internacional**.

Si existissin altres motius de diferent naturalesa, l'obligat tributari haurà de presentar per aquests últims una autoliquidació rectificativa.

- L'autoliquidació rectificativa es podrà presentar **dins del termini de quatre anys de prescripció del dret de l'Administració a liquidar el deute tributari o del dret dels obligats a sol·licitar una devolució**. Si es presenta fora de termini tindrà el caràcter d'extemporània.
- En l'autoliquidació rectificativa s'hauran d'incloure les dades de l'autoliquidació originària que no canviïn, i aquells que es corregeixin o s'afegeixin per l'obligat tributari.
- Segons el resultat que es derivi de la presentació d'una autoliquidació rectificativa, es produiran les següents conseqüències:
 - Si la rectificació suposa **un augment de l'import a ingressar o una devolució o compensació menor**, s'aplicarà el règim de l'autoliquidació complementària previst en l'article 122.2 LGT i en la seva normativa de desenvolupament.
 - Si la rectificació determina **una quantitat a retornar**, la devolució (amb els interessos de demora que procedeixin) es tramitarà conforme al procediment previst en la LGT.
 - La devolució s'haurà de fer en un termini màxim de **sis mesos** des que s'acabi el termini voluntari de declaració o des que presenti l'autoliquidació rectificativa, si aquest termini ja hagués acabat. Si de l'autoliquidació inicial resultés una quantitat a retornar, la petició de devolució es donarà per conclosa quan es presenti l'autoliquidació rectificativa.
 - Quan de la rectificació resulti una minoració de l'import a ingressar, **però no s'origini una quantitat a retornar**, es mantindrà l'obligació de pagament fins al límit de l'import que resulti de la rectificació.

Especialitats en relació amb l'IVA, IIEE i IS

A més de les notes generals que s'aplicaran a totes les autoliquidacions rectificatives, s'estableixen particularitats per a les autoliquidacions rectificatives d'alguns impostos. En concret:

- **En l'àmbit de l'IVA i dels IIEE:** S'exclou l'ús d'aquesta figura quan la rectificació afecti quotes indègudament repercutides a altres obligats tributaris.

En el cas de l'IVA, també s'exclourà quan afecti quotes corresponents a operacions acollides als règims especials de l'impost.

- **En l'àmbit de l'Impost de Societats:** Quan es tracti d'entitats que tributin en règim de consolidació s'hauran de presentar autoliquidacions rectificatives pel grup fiscal i per cadascuna de les societats afectades per la rectificació.

Anàlisi de l'Administració Tributària sobre les autoliquidacions rectificatives

L'Administració Tributària s'ha pronunciat sobre les noves autoliquidacions rectificatives a través de la Nota publicada en la web oficial el 19 de juny de 2023.

Assenyaem alguns aspectes a tenir en consideració:

- Assenyalat que l'autoliquidació rectificativa s'integrarà en el model de declaració del tribut, és a dir, per a presentar l'autoliquidació rectificativa **s'utilitzarà el mateix model que es va utilitzar per a la presentació de l'autoliquidació errònia.**
- Una vegada presentada l'autoliquidació rectificativa es donaran per rectificats els errors comesos sense necessitat de tramitar un procediment i que els procediments de comprovació i recerca s'iniciaran si es detecten riscos més complexos. En el cas que l'autoliquidació inicial hagués donat lloc a un deute o a un ingrés superior al de l'autoliquidació rectificativa, l'excés de deute s'anul·larà i l'ingrés excessiu es retornarà de forma més ràpida i en molts casos de manera immediata, atès que l'autoliquidació rectificativa se sotmetrà als mateixos anàlisis de riscos que s'apliquen a les autoliquidacions. Només en alguns casos, si es detecten riscos més complexos, l'autoliquidació rectificativa se sotmetrà a controls més exhaustius, podent-se iniciar un procediment de comprovació o recerca.

Consideracions que es plantegen amb el nou règim

Segons l'exposició de motius de la Llei 13/2023, l'autoliquidació rectificativa sorgeix **per a esmenar la disparitat de procediments existents en l'actual règim dual de complementàries i sol·licitud de rectificació d'autoliquidació**, a fi que totes dues situacions tinguin un funcionament essencialment idèntic.

L'autoliquidació rectificativa, que generarà una major devolució o un menor import a ingressar, tindrà plens efectes sense quedar formalment subjecta a l'acceptació de l'Administració, a diferència del que ocorre amb la sol·licitud de rectificació d'autoliquidació.

Aquest nou règim facilitarà la modificació de les autoliquidacions quan el que es pretengui sigui corregir un error que es detecti després de la seva presentació, en evitar els terminis de tramitació que exigia l'anterior sistema fins a l'aprovació per l'Administració. No obstant això, suposarà una limitació en procediments en els quals pugui suscitar-se una discussió amb l'Administració davant qüestions controvertides en l'aplicació de la norma, i que actualment es podien plantejar com a sol·licitud de rectificació sense perjudici per al contribuent.

2. ELS AJUNTAMENTS NO PODEN DICTAR DILIGÈNCIES D'EMBARGAMENT DE COMPTES OBERTS EN SUCURSALS D'ENTITATS FINANCERES SITUADES FORA DEL SEU TERME MUNICIPAL

El Tribunal Suprem en la seva Sentència de 22 de gener de 2024, afirma que l'Administració municipal no pot practicar i dictar una diligència d'embargament de diners en comptes oberts en la sucursal d'una entitat financera **situada fora del terme municipal de la referida Administració**. Per a embargar aquests comptes, l'Administració municipal ha de realitzar la pertinent sol·licitud als òrgans competents de la Comunitat Autònoma o de l'Estat, segons correspongui. Aquesta conclusió és aplicable fins i tot quan l'embargament no requereixi la realització material d'actuacions fora del territori municipal per part de l'Administració embargadora (com la presència formal en l'oficina on estigués oberta el compte).

3. IRPF. LA NORMA TRIBUTÀRIA NO REGULA LA POSSIBILITAT DE REPERCUTIR ALS TREBALLADORS LES RETENCIONS RECLAMADES PER L'AGÈNCIA TRIBUTÀRIA

En Consulta V3270-23, de 19 de desembre de 2023 es planteja la possibilitat de repercutir als treballadors les retencions reclamades a l'ocupador per l'Agència Tributària. La DGT reitera el seu criteri que, en l'àmbit estrictament tributari, **no existeix norma legal o reglamentària que permeti deduir les retencions no practicades en el seu moment dels ingressos dels treballadors ni reclamar-los aquestes quantitats**, sense perjudici d'altres possibles vies de rescabament del retenidor respecte al "retingut".

4. EL TRIBUNAL SUPREM ESTIMA LA RESPONSABILITAT PATRIMONIAL DE L'ESTAT EN RELACIÓ AMB L'IMPOST SOBRE L'INCREMENT DE VALOR DELS TERRENYS DE NATURALES A URBANA (PLUSVÀLUA MUNICIPAL) QUAN EL CONTRIBUENT ACREDITA LA INEXISTÈNCIA D'INCREMENT DE VALOR DEL TERRENY

El Tribunal Suprem estima un recurs interposat contra un acord del Consell de Ministres, que va desestimar la responsabilitat patrimonial de l'Estat legislador després de la declaració de la inconstitucionalitat del mètode de càlcul de la plusvàlua municipal per la sentència del Tribunal Constitucional 182/2021.

En línia amb les recents sentències del Tribunal Suprem 163/2024, d'1 de febrer, rec. 55/2023, i 185/2024, de 2 de febrer, rec. 43/2023, que van denegar la responsabilitat patrimonial de l'Estat quan el contribuent no havia demostrat la inexistència de l'increment de valor del terreny, **aquest cas sí que admet la procedència de la indemnització per entendre acreditada pel contribuent la inexistència de renda**.

Després de repassar la jurisprudència del Tribunal Constitucional en les seves sentències 59/2017, d'11 de maig de 2017, 126/2019, de 31 d'octubre de 2019, i 182/2021, de 26 d'octubre de 2021, i recordar els requisits generals de la responsabilitat patrimonial de les Administracions Públiques, el Tribunal Suprem considera que, en el cas, la part actora va aportar les escriptures i un informe pericial per a intentar acreditar davant l'Administració i en seu judicial l'existència d'un decrement de valor i que l'òrgan judicial (que va desestimar el recurs per una aplicació exclusiva del mètode d'estimació objectiva que ja havia estat declarada inconstitucional) no va realitzar una veritable valoració probatòria.

El Tribunal Suprem entén així que va resultar gravada una operació econòmica en la qual no es va acreditar una manifestació de riquesa real o potencial i, en conseqüència, la plusvàlua municipal exigida va ser contrària a l'article 31.1 de la Constitució espanyola, per la qual cosa procedeix la indemnització per responsabilitat patrimonial.

5. LES RETRIBUCIONS PERCEBUES PELS ADMINISTRADORS D'UNA SOCIETAT, ACREDITADES I COMPTABILITZADES, ENCARA QUE NO ESTIGUIN PREVISTES EN ELS ESTATUTS DE LA SOCIETAT, NO CONSTITUEIXEN UNA LIBERALITAT NO DEDUÏBLE

El Tribunal Suprem en Sentència de la Sala del Contenciós de 13 de març de 2024 (Rec. 9078/2022), en un nou pronunciament sobre la deduïbilitat de les retribucions percebudes pels administradors, conclou que, en les circumstàncies del cas, la falta de previsió estatutària del caràcter remunerat del càrrec d'administrador **no pot comportar sense més la denegació de la deduïbilitat fiscal d'una despesa que remunera un servei la realitat del qual no es discuteix** i que compleix tots els requisits legals de deduïbilitat: inscripció comptable, imputació conformement a meritació i justificació documental.

Així doncs, aquest nou pronunciament del Tribunal Suprem en aquesta controvertida matèria **confirma la deduïbilitat fiscal de les retribucions pagades a consellers que exercien funcions executives sota la cobertura d'un contracte d'alta direcció**. En aplicació de la teoria del vincle, l'Administració havia considerat que les retribucions previstes en el contracte laboral retribuïen el seu càrrec d'administrador i havia rebutjat la seva deduïbilitat fiscal per no estar aquesta retribució prevista en els estatuts socials i per resultar d'aplicació, per tant, la presumpció de gratuïtat de l'article 217 del text refós de la Llei de Societats de Capital. La sentència dictada en la instància havia confirmat la falta de deduïbilitat en aplicació de l'article 14.1.e) del vell text refós de la Llei de l'Impost de Societats (RDLeg. 4/2004) per entendre que constituïen una liberalitat.

6. IMPOST DE SOCIETATS. ÉS DEDUÏBLE UNA DESPESA COMPTABILITZADA EN UN EXERCICI POSTERIOR AL DE LA SEVA MERITACIÓ EN LA MESURA EN QUÈ AQUESTA IMPUTACIÓ NO COMPORTI UNA MENOR TRIBUTACIÓ, MALGRAT QUE L'EXERCICI EN EL QUAL ES VA REPORTAR LA DESPESA ES TROBI PRESCRIT

En la seva Sentència de 22 de març de 2024, el Tribunal Suprem interpreta els límits a la deduïbilitat fiscal derivats de la regla d'imputació temporal de l'article 11.3 de la Llei de l'Impost de Societats de les despeses comptabilitzades en un exercici posterior al de la seva meritació. En concret, analitza **si la prescripció del dret a sol·licitar la rectificació de l'autoliquidació corresponent a l'exercici en el qual es va reportar la despesa constitueix un límit a la seva deduïbilitat**.

D'acord amb aquest precepte, les despeses imputades comptablement en el compte de pèrdues i guanys o en un compte de reserves en un període impositiu posterior a aquell en el qual es produeixi la seva meritació s'imputaran en el període impositiu en el qual s'hagi realitzat la imputació comptable, sempre que d'això **no es derivi una tributació inferior a la que hagués correspost d'haver-se imputat en el període impositiu en què es va produir la seva meritació**.

El Tribunal Suprem entén que, atès que la norma no exigeix que l'exercici de meritació no es trobi prescrit, l'exigència de tal requisit seria contrària al principi de reserva tributària establert en l'article 8.d) de la Llei General Tributària, segons el qual s'han de regular per llei "l'establiment, modificació, supressió i pròrroga de les exempcions, reduccions, bonificacions, deduccions i altres beneficis o incentius fiscals".

Amb aquest punt de partida conclou que el contribuïent pot deduir la despesa en l'exercici de la seva imputació comptable (posterior a la meritació), encara que estigui prescrit, perquè així ho autoritza la norma fiscal amb rang de llei per a despeses comptabilitzades després de la meritació, perquè aquesta comptabilització posterior a la meritació és possible conformement a la normativa comptable, i perquè, constatat el requisit legal que no es produeixi una menor tributació, la capacitat econòmica del contribuïent es veuria compromesa si aquesta despesa no es considerés deduïble ni en l'exercici en el qual es va reportar, per estar prescrit, ni en l'exercici en el qual es va produir la seva imputació comptable.

Ha d'apuntar-se que la llei vigent permet que les actuacions comprovadores de l'Administració es projectin sobre exercicis prescrits.

7. DECLARACIONS A INGRESSAR DEL MODEL 210, CORRESPONENTS A RENDES DERIVADES DE L'ARRENDAMENT D'IMMOBLES

Per a les declaracions a ingressar del model 210, corresponents a **rendes derivades de l'arrendament d'immobles reportades a partir de 2024, el període d'agrupació passa de ser trimestral a anual.**

Si s'opta per agrupar anualment les rendes reportades l'any 2024, el termini de presentació i ingrés del model 210 serà els vint primers dies de gener de 2025 o de l'1 al 15 de gener en cas de domiciliació del pagament. Si s'opta per no agrupar anualment s'ha de declarar de manera separada cada meritació de renda en aquest cas, el termini de presentació i ingrés del model serà els vint primers dies naturals dels mesos d'abril, juliol, octubre i gener, en relació amb les rendes la data de meritació de les quals estigui compresa en el trimestre natural anterior que correspongui.

BOU & ASSOCIATS

